

ДО
НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

КОМИСИЯ ПО БЮДЖЕТ И ФИНАНСИ
НА ВНИМАНИЕТО НА:
ГОСПОЖА МЕНДА СТОЯНОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ

КОПИЕ ДО:
НАРОДНИТЕ ПРЕДСТАВИТЕЛИ ОТ
44-ТОТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

СТАНОВИЩЕ

От „БЪЛГАРСКА ГЕЙМИНГ АСОЦИАЦИЯ“ (БГА), сдружение с нестопанска цел с ЕИК: 205257118, със седалище и адрес на управление: гр. София, район „Красно село“, ул. „Ивайло“ № 28 , представлявано от Даниела Асенова – председател на УС, тел: 0888 700 247, e-mail: office.bga@bga-bg.org

Относно: внесен в Народното събрание ПРОЕКТ ЗА ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕРКИТЕ И ДЕЙСТВИЯТА ПО ВРЕМЕ НА ИЗВЪНРЕДНОТО ПОЛОЖЕНИЕ, ОБЯВЕНО С РЕШЕНИЕ НА НАРОДНОТО СЪБРАНИЕ ОТ 13 МАРТ 2020 Г., И ЗА ПРЕОДОЛЯВАНЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ с вх. № 154–01-7/29.01.2021 г. на Народното събрание, с ПЗР на който се правят изменения и допълнения в ЗАКОНА ЗА ХАЗАРТА

УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА НАРОДНИ ПРЕДСТАВИТЕЛИ,

„Българската гейминг асоциация“ е неправителствена организация, обединяваща над 60% от лицензираните организатори на хазартни игри и производители на игрално оборудване.

Като представител на голяма част от най-модерните и развиващи се хазартни оператори, искаме да вземем становище по повод внесеното в Народното събрание и прието на първо четене предложение за изменение и допълнение на Закона за хазарта (ЗХ), с който се нарушават редица конституционно установени права, както и принципите на правовата държава, и приемането на който би довело до негативни последици за държавния бюджет и множество частноправни субекти.

I. В мотивите на законопроекта и доклада на Комисия по бюджет и финанси на първо четене е посочено, че с предлаганите промени в Закона за хазарта се цели преодоляване на законова неяснота по отношение на определен вид числова лотарийна игра - кено, като същата следва да се отнесе към нормативната уредба, регламентираща числовата лотарийна игра лото.

По никакъв начин обаче не е мотивирано заличаването на думата „кено” в текста на чл. 4, ал. 3 от Закона за хазарта. Тази „редакционна промяна, както я наричат вносителите, de iure установява държавен монопол върху още един вид хазартна игра, а именно кеното.

След евентуално гласуване на това предложение разпоредбата ще придобие следната редакция: „чл. 4 (3). Лиценз за организиране на лотарийни игри, с изключение на томбола, бинго и неговите разновидности, може да бъде издаден само на държавата.“

С тази промяна ще бъде отнета възможността за организиране на хазартната игра кено от частноправни субекти. Липсва каквато и да било обосновка и оценка на въздействието относно въвеждането на пореден държавен монопол. Качената на сайта на Народното събрание предварителна оценка на въздействието по никакъв начин не споменава или анализира това. С приемането на този текст едновременно ще бъде накърнен държавният бюджет и правото на свободна стопанска инициатива на частноправните субекти.

Какви са мотивите и кой би спечелил от тази промяна? Какъв значим обществен интерес се защитава? При положение, че хазартните оператори чакат произнасяне по висящите си производства за издаване на лицензи повече от година, какво налага промяна на регулация на видовете хазартни игри?

Същевременно се твърди, че с промените в Закона за хазарта се цели преодоляване на законова неяснота по отношение на вида числова лотарийна игра кено и вида на издаван лиценз. Предвидено е кеното да се отнесе към нормативната уредба, регламентираща числовата лотарийна игра лото. Чрез преместването на систематичното място на кеното в закона обаче е допусната друга празнота.

Промяната на чл. 57 от ЗХ предвижда, че талоните за играта бинго са ценни книжа издавани от държавата, само когато играта се организира наземно.

За кеното обаче това е пропуснато. При преместването на уредбата на кеното в чл. 55 от ЗХ де юре е отнета възможността за организиране на играта кено онлайн, тъй като в чл. 55, ал. 1 е регламентирано следното: „Участието в игрите се осъществява посредством удостоверителни знаци, чиито образци се утвърждават от изпълнителния директор на Националната агенция за приходите“.

Тук възниква въпросът как ще се организира играта онлайн?

Разпоредбата на чл. 55, ал. 1 е в абсолютно противоречие с чл. 41, ал. 2 от ЗХ съгласно която хазартните игри по ал. 1, с изключение на томболата и моментната лотарийна игра, може да се организират и онлайн – пряко чрез интернет или чрез други електронни съобщителни средства: мобилни и стационарни апарати, радио, телевизия, сателити и други средства.

Следва да се вземе предвид, че кеното се организира онлайн в редица развити държави.

Считаме, че няма юридически или икономически причини за изключване на играта кено от видовете хазартни игри, които могат да се организират от частноправни субекти, а тази промяна е продължение на противоконституционното монополизиране на голяма част от останалите видове лотарийни игри през февруари 2021 г., от което държавата не спечели, а загуби и ще продължава да губи милиони левове приходи в държавния бюджет.

Крайно време е да се направи подробен разчет за приходите – преки и непреки в държавния бюджет от хазарт, включително по видове хазартни игри и да се разбере, че това е един от най-важните за икономиката на страната отрасли. При задълбочен анализ на тези приходи и съпоставянето им за последните 5 или 10 години с 2020 г. би се установило, че държавата е загубила стотици милиони само за тази година.

Това е в резултат на бездействие от страна на Държавната комисия за хазарт (ноември 2019г – август 2020г), довело до сериозно натрупване на лицензионни преписки, последвано от кардинална законодателна промяна, изразяваща се в закриването на ДКХ и прехвърлянето на функциите ѝ към Националната агенция по приходите, без да е обезпечена по никакъв начин тази структурна промяна (функционално, кадрово и нормативно), което се доказва от удължаването на сроковете по §86 и §87 от Закона за хазарта и фактът, че една част от Подзаконовите нормативни актове бяха приети едва в началото на 2021г, а друга още е в процес на обсъждане и приемане.

Бездействието на държавата, нестабилната и непрекъснато променяща се правна рамка и/или липсата на такава, съчетани с отсъствието на каквито и да било мерки за облекчаване или подпомагане на бранша във връзка с пандемията Covid 19, води до изключителен „натиск“ върху него.

В заключение считаме че не следва да се изменя чл. 4, ал. 3 от ЗХ, а в случай, че се възприемат останалите предложения, касаещи играта кено в чл. 5, 26, 55, 57 и 58, в чл. 55, ал. 1 накрая следва да се добави „освен когато играта кено се организира онлайн“.

В допълнение следва да се уточни, че ако кено играта е включена в разнообразието от игри на изпитан и утвърден, респективно вписан в регистъра по чл. 20, ал. 2 от ЗХ игрален автомат, за това не се изисква отделен лиценз, а важи лицензът за организирани с игрални автомати/в игрално казино и не следва да се прилага изискването за удостоверителни знаци.

II. Същевременно в ЗХ има други важни текстове, които следва да се съобразят с обстановката в страната и да бъдат променени.

Предлагаме да се гласуват следните законодателни промени:

1. Да се създаде нова алинея 3 на § 87 от Преходните и заключителни разпоредби на ЗХ със следния текст:

„(3) Сроктът на действие на издадените лицензи по този закон, чийто срок не е изтекъл, се удължава ex lege със срока на всяко спиране на дейността в изпълнение на административен акт, издаден по реда на глава втора, раздел пети от Закона за здравето.“

Съгласно разпоредбите на ЗХ срокът на действие на издадения лиценз е за еднократно организиране, за 5 години или за по-кратък срок, когато заявителят изрично го е поискал и за срок 10 години, когато предварително доказаните пред регулатора инвестиции надвишават определени прагове.

При подаване на искане и получаване на лиценз за организиране на хазартни игри, независимо от срока на лиценза, организаторите на хазартните игри са направили и доказали инвестиции в много по-висок размер от изискуемия в ЗХ с правното очакване, че ще могат да упражняват лицензионната дейност през целия срок.

В периода от 16.03.2020 г. до 08.02.2021 г., всички игрални обекти в страната преустановиха работа си в изпълнение на административен акт, издаден по реда на глава втора, раздел пети от Закона за здравето за срок от 150 дни и продължават да не работят към момента, което в случай на притежаване на лиценз, издаден за 5 години, представлява близо 10 % от неговия срок.

Но за този период, в който игралните зали и казина са затворени, продължава да тече срокът на издадените на организаторите лицензи, въпреки че лицензонасителите им нямат

възможност да упражняват правата, произтичащи от тях. По този начин срокът на издадения с индивидуален административен акт, в рамките на строго формално лицензионно производство, лиценз се скъсява. Получаването на лиценз, задължава организаторите на хазартни игри да заплатят такса за неговото издаване и поддръжка, както и предварителното извършване на инвестиции.

В случая се стига до поредния парадокс, в който организаторите на хазартни игри са поставени в изключително неблагоприятно положение, в сравнение с всички останали сфери на дейност, тъй като са заплатили таксата за издаване на лиценз, който действа за определен срок, а в същото време са лишени от правото да го ползват, в този ограничен срок. Не е предвиден механизъм за възстановяване на авансово заплатените такси и компенсирание на инвестициите и съответно не е предвиден механизъм за удължаване на срока на валидност на конкретния лиценз с такъв период, съответстващ на периода, в който е било обективно невъзможно ползването му, което несправедливо третиране няма аналог в правната ни система.

В допълнение на описаното дотук бихме искали да Ви обърнем внимание, че всички задължения по ЗХ за организаторите през изминалата и настоящата година останаха непроменени.

2. В чл. 10а да се създаде ал. 4 със следния текст:

„(4) „В случаите на спиране на дейността в изпълнение на административен акт, издаден по реда на глава втора, раздел пети от Закона за здравето, вноските по ал. 1 се внасят в срок до 31 декември на текущата година като вноската се дължи пропорционално на дните от годината, през които не е спряна дейността.“

Предишната ал. (4) става ал. 5, респ. ал. (5) става ал. (6), а ал. (6) става ал. 7.

Съгласно редакцията на чл. 10а от ЗХ в сила организаторите на хазартни игри са длъжни да правят годишни вноски за социално отговорно поведение **за всеки издаден лиценз** в размер, както следва: 1. за онлайн залагания – 50 000 лв.; 2. за игри в игрално казино – 10 000 лв.; 3. за всички останали хазартни игри – 5000 лв.

Въпреки че дейността на игралните зали и казина беше и е преустановена за вече почти шест месеца със заповед на министъра на здравеопазването, не беше предвидена възможност тези вноски да не се дължат за времето на спиране на дейността в изпълнение на административен акт, издаден по реда на глава втора, раздел пети от Закона за здравето. Напротив, в условията на пандемия, се увеличи тежестта на организаторите, тъй като вноските станаха дължими за всеки лиценз, а не за организатор.

Всичко описано до тук се допълва и от това, че хазартният бранш, който винаги е имал голям принос към приходите на бюджета, при това в нарастваща прогресия, през 2020 г. беше подложен на сериозни законодателни промени, водещи до многократно увеличаване на таксите и условията за получаване на лицензи. В тези трудни за всички нас времена игралните обекти бяха затваряни първи и отваряни последни, във връзка с прилаганите противоепидемични мерки, като не беше отчетено, че за тях е невъзможно да работят алтернативно. Дружествата от бранша бяха изключени от програмите за директно подпомагане от държавата, което постави под въпрос оцеляването им. В момента липсва яснота колко още ще продължат ограниченията за бизнеса през 2021 г., а вече е крайно наложително да се предприемат навременни и ефективни мерки.

Моля да предприемете законодателна промяна, свързана с удължаване на срока на действие на издадените лицензи по ЗХ и намаляване на вноските за социално поведение пропорционално, с оглед периода на спирането на дейността на организатора в изпълнение на административен акт, издаден по реда на глава втора, раздел пети от Закона за здравето, по време на действието на извънредното положение и извънредната епидемична обстановка.

В противен случай последствията за бранша и държавата ще са изключително сериозни, поради което се надяваме на разумен подход към проблемите на хазарта в хода на поредните промени в закона.

Организаторите на хазартни игри искат само едно от държавата – да имат възможността да работят, да внасят дължимото в държавния бюджет и да запазят служителите си и прехраната на техните семейства.

С уважение:
(Даниела Малчева - председател на БГА)